В.А. **Єрмоленко**, канд. екон. наук, доц.

ГЛОБАЛІЗМ ЯК МОДЕРНІЗОВАНИЙ НЕОТОТАЛІТАРИЗМ

В статті в дискусійній формі розглядаються тенденції нео-тоталітаризму, як прояву природофобії в глобалізаційних спрямованостях і роль фінансового чинника в цих керованих процесах та явищах.

Tendencies of neototalitarianism as manifestation of hatred to the nature in global directions and the role of financial factor in these managed processes and occurrences are submitted in this article in discussional form.

Ключові слова: Глобалізація, природофобія, космополітизм, патріотизм, націоналізм, ентропія, інформація, сугестія, конкурентноспроможність, тоталітаризм.

Key words: Globalization, naturephobia, cosmopolitanism, patriotism, nationalism, entropy, information, suggestion, competitiveness, totalitarianism.

В суто науковому аспекті поняття глобалізація практично ні чим не відрізняється від широковживаного в радянські часи в СРСР та інших соціалістичних країнах поняття "інтернаціоналізація". Під цим поняттям розумілося поширення комунізму в усьому світі, а в СРСР та соціалістичних країнах – ще й певна і дуже специфічна русифікація, від якої російський етнос також був не в виграші. Після розпаду колишнього СРСР та втрати "енергетики" соціалістичної системи це поняття з тактичних міркувань вирішили замінити на більш нове – глобалізація.

Дійсно, глобальні проблеми – не надумані, не вигадані проблеми. Звідси і глобалізм як ідейна течія має свій суто природній аспект. Цю ситуацію намагаються використати в своїх інтересах різні космополітичні течії. Одні, які представлені, як правило, релігійною ментальністю, обіцяють для небагатьох обраних рай, тільки в потойбічному світі і лише при умові прискіпливого дотримання правил та норм, в яких багато в чому позитивних і вірних, але ж вони в основі перетворюють людину в раба божого і тим самим прищеплюють людині ментальність раба. І в цьому плані вірне і позитивне виступає "приманкою" і часто служить виправдовуванням для дій "мудрості, як у змії та простоти, як у голуба". Для всіх інших – пекло. Щось середнє, помірковане тут відсутнє. Є лише крайній радикалізм. Інші кидаються в протилежній бік, але в одному і тому ж річищі, і обіцяють рай вже на цьому світі, в близькому майбутньому у вигляді комунізму. Глобалісти спекулюють на складних та невирішених проблемах і обіцяють для країн та народів, які приєднаються до них найкращі перспективи по всім напрямкам, але з специфічними умовами та певним самопожертвуванням. При цьому, не афішується те, що ці жертви стосуються якраз основних параметрів самоідентифікації.

Процес відособлення людини від природи і створення другої, штучної природи відбувається дуже болісно і у вигляді непокори, бунту. Бунт генерує величезну енергію,

яка в собі має і форму "творчого руйнування". Другим фактором соціально-економічного розвитку в цьому аспекті є лінощі, оскільки вони примушують людину шукати щось таке, щоб менше самому працювати. Позитивну роль конструктивної лінії відмічало багато мислителів взагалі і батько кібернетики Н. Вінер зокрема, наводячи приклад, що перший автоматичний устрій придумав хлопчик, щоб викроїти час для реалізації транс-цендентних потреб, якими, в даному випадку і для цього віку були ігри з однолітками. Людина хоче вирватися з природної заданості, її детермінанти. Наскільки це природній процес, а наскільки "закомплексований", "хворобливий", бо народжений страхом чи іншим негативним фактором, сказати важко. Але фактом є те, що, в цілому діяльність людини ентропійна, іншими словами – руйнівна для природи і, в кінцевому рахунку, для самої людини. Психологія бунту досить непроста, оскільки реальність показує, що вчорашні молоді бунтівники, завтра вже не розуміють наступне покоління… І комуністичний інтернаціоналізм, і сучасний глобалізм єднає природофобська ментальність із намаганням знищити природну форму роз-витку, як нібито негативну, дику, некультурну, вкрай неефективну, "не людяну", і замінити її на впорядковану, керовану, прогнозовану, перед-бачувану тощо. При цьому не говорять, що вирішувати та керувати всіма природними та соціальними процесами та явищами будуть саме вони.

Один із лідерів більшовиків писав: "Соціалістична людина хоче і буде командувати природою у всьому її об'ємі… через машину. Змінить направлення річок і створить правила для океанів", а також "Створить більш високий суспільно-біологічний тип, якщо потрібно – зверх-людину". Л.Троцький вважав, що … " Людський рід знову потрапить в радикальну переробку і стане об'єктом найскладніших методів штучного відбору та психофізичного тренування" [1, с. 2]. Що мав на увазі Л. Троцький, коли говорив: "знову потрапить в радикальну переробку", невідомо.

Глобалізм є своєрідною реакцією, намаганням дати відповідь на виклики, породжені соціально-економічним розвитком людства. Своєрідність полягає в хворобливо-істеричній реакції на явну неспроможність вирішення дійсно глобальних проблем. Пропозиції квотування, "нульового розвитку" або утворення штучної ієрархії, законсервувати статус-кво по основних параметрах розвитку людства, а також з багатомірного, незавершеного світу зробити щось штучне своєю сталістю у вигляді своєрідної світової піраміди на чолі з США, чи якоїсь "закуліси" є однією з вироджуючих тенденцій, зневірою в життєдайність природного започаткування людини. В цьому спостерігається спорідненість глобалістів з комуністичною ментальністю. Практично якихось особливих інтелектуальних "новинок" вони не мають. Просто комуністичне - інтернаціоналізм - змінено на глобалізацію, російський народ, як "старший брат" або "створення нової соціальної спільноти – радянський народ", змінено на "європейське обличчя".

Ставлення людини до природи і наслідків своєї діяльності завжди було різним, що знайшло своє бачення в міфах, легендах, релігіях тощо. Природа в найбільш широкому розумінні включає і людину як природне утворення, а в більш вузькому -

вона стала започаткуванням саморефлексії, самопізнання, самоусвідомлення і, відповідно, самовідношення, що знайшло себе в двох основних модифікаціях – патріотизму та націоналізму, з одного боку, і, в той же час алергії до індивідуально – конкретного у вигляді космополітизму в його різних модифікаціях в т.ч і інтернаціоналізму або глобалізму. Ці дві течії в своєму розвитку вийшли за межі своєї достатності і в XX ст. модифікувалися в тоталітарні суспільні утворення – космополітичного соціалізму в колишньому СРСР і інших країн соціалістичного табору та нацистського гітлеризму у Німеччині та фашизму в Італії. В цьому плані тоталітарне суспільство спровокував космополітизм. Так, наприклад, Л. Мізес пише: "Успіх ленінців викликав натхнення прибічників Муссоліні та Гітлера. Італійські фашисти і німецькі нацисти взяли на озброєння політичні методи Радянської Росії. Єдина різниця між нацизмом і більшовизмом в тому, що на виборах перед державним переворотом нацисти отримали набагато більший відсоток голосів, ніж більшовики на виборах до Установчих зборів в кінці 1917 року" [2, с.252-253].

Л. Мізес не вказав про роль Версальської угоди, яка, власне, багато в чому не тільки породила і комуністів, і фашистів, і нацистів, а й сприяла їхньому розвитку. Справа в тому, що і в Німеччині, і в Австрії в 1920 – 1923 рр. відбувалося гіперінфляція, яка окремих людей ламала, більшість людей кидала в бідність, а когось збагачувала і виштовхувала в еліту суспільства. Це порушення "обміну речовин" в суспільстві і дало такі непередбачувані наслідки. В цьому плані зовнішньо дивним може здатись впевненість Дж.Кейнса, що саме в Росії, а не в якійсь іншій країні знаходиться "Лабораторія життя" [3, с.145]. Специфічно ця "Лабораторія життя", в якій "Ганьба змита, і сліди стерті" [4, с.147]. Ця ментальність проявлялась і в відомому гімні комуністів "Інтернаціонал", де все знищимо до ноги, і по багатьом іншим космополітично-інтернаціональним діям. Якщо зробити порівняльний аналіз, а, точніше, співставлення на мезо рівні або індивідуально-особистому рівні то, наприклад, Аристотель, як людина, висловлюючись сучасною термінологією з патріотичною чи національною ментальністю виховав О. Македонського, який вважав Аристотеля по багатьом параметрам вище за рідного батька і Л. Сенеку, як послідовного космополіта, який виховав таке страхіття, як Нерон, який фізично і знищив свого вчителя. Можна навести і ще одне порівняння: Аристотель основну увагу зосередив на науково-інтелектуальній діяльності, коли Л. Сенека досяг значного успіху у спекулятивно-фінансових справах і став, для свого часу, дуже багатою людиною. Можна порівняти і того ж патріота Македонського, і космополіта Діогена.

Вірус вирішення всіх проблем за допомогою світового панування постійно супроводжував розвиток людства, який проявлявся чи то в ідеях обраного народу або расової, класової переваги, чи то шляхом військового поневолення або шляхом колонізації, чи то у вигляді "братської інтернаціональної допомоги" або "експорту демократії". Переважна більшість прибічників глобалізації можуть погодитись з думкою однієї із лідерів II Інтернаціоналу Р. Люксембург про ніби-то домінуючу тенденцію світового господарства, наслідком якої буде створення абсолютного мегаколективу,

який очолить все світове господарство. Щось подібне було створено в СРСР. Що з цього вийшло, відомо.

Людина включає в себе біологічну складову і вже на цій основі виходить за межі чистого біологічно – природного рівня, або першої природи і створює собі на цій природній основі вже свою, штучну, або так звану „другу природу", яка нібито є і кращою, і приємнішою, і більш сумісною з призначенням людини, і нібито дає кращі можливості для її самореалізації та самоствердження. Але, практично, вся "друга природа" є штучною і в своїй спрямованості є антиприродною, ентропійною і, в силу цього, руйнівною для людини. В цьому аспекті спостерігається дія "закону Сєдого", згідно з яким впорядкування та покращення організації більш високого рівня системи досягається за рахунок дезорганізації в системі на більш нижчому рівні.

Людство в своєму розвитку „розтягнулося" від первісного ладу до інформаційного суспільства, а також по всій земній кулі з усіма природно – кліматичними умовами, які багато в чому детермінували різноманітні форми взаємодії з навколишнім середовищем. Все це збільшує багатоманітність в різних своїх проявах. В цьому явищі знайшло підтвердження припущення, що на рівні людини, як соціальної спільноти, існують свої механізми самозбереження. Наприклад, на землі відбулось різке похолодання. І тут у пригоді стануть ті багатолітні напрацювання населення крайньої півночі. Пристосувалась людина жити і в пустелях, і в тропічних лісах, і в горах тощо. Це є одним із основних джерел творення різновидів особистої та неповторної етнонаціональної культури. Наприклад, щоб послабити процеси кровозмішування, яке дуже негативно впливає на генетику та інші життєдайні основи людини, в деяких районах крайньої півночі гостей та мандрівників, крім всього іншого, „пригощали" дружиною і дорослими дочками. Ці ж самі явища, хоча в більш жорстокому вигляді проходили і під час "набігів" в стародавні часи, а також під час "великого переселення народів". Відбувалися і інші міграції людей та народів, наприклад, через різнобічні торгово-економічні зв’язки. Зараз це набуло нового різновиду масовості у вигляді міграції робочої сили тощо. Під час війни ці складні і неоднозначні процеси та явища проходять в найбільш жорстокому вигляді.

Людина – це своєрідна частина природи. Природна різноманітність віддзеркалювалася на людській спільноті етнічним різноманіттям, яке поширилося по всій земній кулі. Причини цього явища теж нікому до кінця не відомі. Гіпотези, згідно з якими людство розселилося по всій земній кулі внаслідок суто економічної доцільності для фізичного виживання, на думку історика радянської доби Б. Поршньова, виявились помилковими. Він висловив гіпотезу, згідно з якою основною причиною поширення людства всією планетою стали пересторога людей задля того, щоб зберегти свою життєдайну різноманітність в мові, культурі, мистецтві, побуті, традиціях тощо. В цьому процесі, на його думку, "розвиток мислення є основною, генеральною лінією контрсугестії". Кожен етнос, як і кожна людина, має свою своєрідність та неповторність, а також живе в своєму індивідуально-неповторному часі. В цьому відношенні етнічну різноманітність людства слід розглядати і розцінювати як багатство, аналогічно до

генетичного різноманіття рослинного та тваринного світу: "всередині тих, або інших груп людей, соціальних та етнічних спільнот, на думку Б. Поршньова, самооборона від сугестії виливалась в диференціацію оточуючих…" [5, с.10,21]. Із трьох великих максимів: Істина, Добро та Краса, Краса займає лідируючі позиції. Дійсно, мислення є перепоною для сугестії. Але через розум, саме завдяки йому сугестія через інформацію і "спрацьовує". Особливо це спостерігалося в ХХ ст. Посилилися сугестивні дії інтелектуально – інформаційного фактору на початку ХХІ ст.. Природа творить не тільки розум, домінуючою тенденцією якого є уніфікація, а й красу, домінуючою тенденцією якої є не уніфікація, а багатоманітність, яка досягається завдяки своєї індивідуальності та неповторності і в силу цього краса є більш антисугестивною силою в порівнянні з розумом.

Суспільний поділ праці і відокремлення виробників, як дезінтеграційне явище, веде до підвищення її продуктивності та ефективності, що, призводить до структурних змін в системі суспільного виробництва і майже синхронно зумовили і інтеграційні процеси через систему обміну, яка в своєму розвитку призвела до суто ринкових відносин або ринку. І в цьому аспекті зовнішньою є правота О. Білоруса, коли він констатує, що "… сам процес міжнародного поділу праці в загально – економічному плані можна вважати лише деяким етапом інтеграції" [6,с. 611]. Але ця правота, в кращому випадку, вкрай однобічна, оскільки він не підкреслює, що етап інтеграції є низхідним етапом і має тенденцію вироджуватися, якщо система не здатна заплідніти "своє інше" через новоутворення і подальшу дезінтеграцію. А обмін, як спочатку звичайне, випадкове, допоміжне явище із необхідністю веде до перетворення його у відносно самостійну сферу в системі суспільного виробництва, розвиток якої, в свою чергу, супроводжується як дезінтеграційними явищами та процесами у вигляді спеціалізації, так і інтеграційними вже в системі обміну. Сама ж система обміну теж виникла як новоутворення і дезінтеграційне явище. В системі обміну з'являються інструменти обміну та обігу, які мають свою багату історію, але вони, в решті решт, спочатку закріпилися за сріблом та золотом. Потім вперше в Китаї з'явилися паперові замінники, які з часом стали „жити" відносно власним життям і із переміщенням центру розвитку в Європу та Америку саме там досягли свого апогею.

Обмін товарів зумовив і відносно самостійний сектор виробництва цих інструментів чи засобів обміну та обігу в системі суспільного відтворення, оскільки вони відрізняються і кількісно, і якісно. Це спостерігається і в банківській системі, і в інших фінансових сферах. А суб`єкти цього процесу з простих "мінял" набувають нового соціального статусу. Прості міняли, як суб`єкти найбільш ентропійної діяльності, долали на своєму шляху різні перепони і перетворювались в банкірів та фінансистів. З часом з'являються ті чи інші прообрази відносно самостійних грошових ринків у вигляді протобанків як окремої сфери підприємницької діяльності. Врешті решт, цей грошовий ринок закріплюється за банками.

В даному випадку гроші з'явилися як новоутворення, яке набагато покращує обмін товарів та послуг. Започаткувалася ця тенденція не сьогодні. Достатньо згадати

відоме мефістофелеве: «Люди гинуть за метал», «сатана там править бал!». В чому ж полягає своя правота і в першому, і в другому негативному ставленні до новацій, які зв'язані з переходом від домінування аграрного сектору в системі суспільного виробництва до індустріального, а зараз і до фінансового? Правота полягає в тому, що і там, і там виробництво зростає за рахунок ентропійного аспекту, який багато в чому детермінує негативне сприйняття цього напрямку розвитку, який потім "обростає" іншими світоглядними аспектами.

Гроші мають декілька ознак, які висловлені в афористичній формі:

а) гроші – це кров, за допомогою якої весь організм в цілому і його окремі органи та частини тіла забезпечуються всім необхідним. У людському організмі голова в першу чергу отримує все необхідне і в останню чергу відключається. "Обмін речовин " в суспільстві через суспільні відносини чи то в наслідок недосконалості інституціонального середовища "дає збій". Наприклад, актор, який грає в кінофільмі військового, отримує більший дохід і більше "розкручується" в ЗМІ, ніж реальний герой війни. Журналісти отримують більшу заробітну плату, ніж поет чи письменник. Естрадний композитор має більший дохід, ніж той, хто творить класичні твори. Оперні співаки мають менший дохід, ніж естрадні співаки. Про вчених – теоретиків і говорити не потрібно. Всякі підробки та емітація стало "вигідніше" продукувати, ніж оригінальне та неповторне. Плагіат, тиражування виробів стало вигідніше виробляти, ніж наукову продукцію. Фактом є домінування тенденції скорочення часу між тим чи іншим науковим відкриттям і втіленням його у виробництво. З одного боку, це нібито позитивне явище, оскільки вчених вже не спалюють на вогнищах або не засилають до Сибіру, як це було в радянські часи щодо генетиків, кібернетиків або народознавців, яких вважали буржуазними націоналістами, що є показником підвищення загального рівня розвитку населення. З іншого боку, це є показником відставання наукових досліджень від загального розвитку людства і фактом "проїдання" лагу часу між науковим відкриттям і втіленням його в життя. Це явище сталося внаслідок дії багатьох факторів, які включають також і те, що наука, можливо, досягла по деяким параметрам своєї відносної "міри насиченості", принаймні, на даному рівні, оскільки, наприклад, частка витрат на наукові та науково – прикладні дослідження у ВВП США ще на кінець 60 – х років XX ст. досягла майже 3 % і практично до 2010 р. не збільшилася. Можливо, при переході на антиентропійний розвиток ситуація в цьому аспекті докорінно зміниться. Це порушення обміну в суспільстві призводить до посилення ентропійності людської діяльності.

б) гроші – це жир в суспільному організмі. З одного боку жир – це необхідна складова будь-якого організму. Але, порушення обміну речовин веде до ожиріння із усіма негативними наслідками. Той факт, що частина людей страждає від надлишкового харчування, а частина – від недоїдання говорить про певне порушення обміну речовин в суспільстві. В цьому аспекті гроші не сприяють і навіть гальмують природні процес вертикальної мобільності людей в середині країни та нерівномірного розвитку країн та народів в світі.

в) гроші – це допінг. Про ці властивості грошей було відомо давно. Людина здатна попадати в залежність грошей. В суто економічному аспекті цю властивість грошей обґрунтував Дж. Кейнс в тому плані, що для економічного розвитку в сучасній економіці потрібен зовнішній стимул у вигляді помірної інфляції. В силу різних причин економічний організм суспільства потребує такої зовнішньої "добавки".

Найпотужнішою фінансовою країною є США. Аналітики вказують на те, що ФРС США фактично стала одним із основних форпостів глобалізації, яка активно втручається в політичні процеси не тільки за кордоном, а й в середині країни. Особливо ці процеси набули важливого значення за головуванням А.Грінспена. Так, наприклад, як було підмічено дослідниками, «хитро розумний» А. Грінспен, якого вважають одним із хрещених батьків глобалізації, підклав під адміністрацію Буша "диявольську машину" з часовим механізмом "за те, що він недостатньо, на його думку, був прибічником іудо-християнських цінностей, на відміну від Р.Рейгана. А Р.Ніксон отримав імпічмент не в останню чергу за те, що на думку А.Грінспена, страждав синдромом "параноїдального антисемітизму" [7, с. 98]. Як бачимо, етнічний чинник займає зовсім не другорядну роль в геополітичних процесах сучасності. Не обійшли ці процеси і Україну. Так, наприклад, О.Білорус вважає, що: "Глобальна дерегуляція фінансових ринків у 80-х роках, тобто звільнення їх з-під жорсткого контролю національної держави, вже прийшла в Україну. Глобальні меморандуми МВФ діють на Президента і уряд України сильніше, ніж свого часу постанови політбюро ЦК КПРС, які не виконувались, незважаючи на партійну демократію –диктатуру або демократуру" [6, с.41]. Можливо О.Білорус трохи перебільшує, оскільки всіх тих, хто ігнорував поради Й.Сталіна і членів політбюро – всіх фізично знищували. Але і там, і там заправляли космополіти. В той же час, глобальна дерегуляція фінансових ринків і звільнення їх з-під жорсткого контролю національної держави означає, що національні фінанси попадають під диктат якоїсь «закуліси», яка, як і політбюро ЦК КПРС, є якась нібито знеособлена. Але хто ревізує, контролює меморандуми МВФ? Це як КПРС в минулому СРСР, яка ніколи не помиляється? Безлика, як у деяких народів Бог. А про відповідальність взагалі мова не ведеться.

Тому були всі підстави колонізацію називати колонізацією, яка досягалась, з одного боку, за допомогою звичайної зброї, з іншого, закріплювалася місіонерами, які використовували свою інформаційну зброю. Неоколонізація – це та ж сама колонізація, тільки вже іншими більш "цивілізованими", "м'якшими" засобами, наприклад, – фінансовими, яку стали проводити "цивілізовані" країни щодо країн, які звільнилися від колоніалізму. Окрім цього явища, який набув масштабності з 50-х років XX ст., були й інші модифікації, але із аналогічними руйнівними наслідками. Ці механізми були успішно апробовані так званими "економічними вбивцями" в Саудівській Аравії в 70-ті роки [8, с.103]. Дослідники цього нового феноме-ну зробили висновок, що політичні діячі, які не бажають прислуховуватись до "економічних вбивць" і "співробітничати" із США, підлягають ліквідації за допомогою "шакалів" – ліквідаторів

[8, с.103]. Такі факти наводить і Дж. Перкінс в своїй аналітичній праці „Сповідь економічного вбивці", розглядаючи деякі „глобальні інституціональні пастки".

Масштаби, а також цілеспрямоване використання новітніх фінансових інструментів у вигляді деривативів набуло нової якості в наш час, що і дало підставу У. Бафітту назвати їх "фінансовою зброєю масового знищення".

Н. Маккіавеллі говорив, що з усіх пророків правим залишається озброєний пророк. Значну роль просуванні інтересів США відіграють месіонери різних видів, що і дало підставу одному із президентів США констатувати факт того, що хрест замінив меч. Зараз до цього вислову додалося чи вже вийшло на головну роль - це фінансово – забезпечений пророк. Хоча і раніше практично всі війни були фінансово забезпечені, а ідеологічна складова ніколи не була зовсім другорядною. Вже потім вони переходили на "самофінансування" за рахунок завойованих країн.

Енергетика грошово-торгівельних суб'єктів набагато слабша та ентропійніша, а, в кінцевому підсумку, є і більш руйнівною в порівнянні з іншими суб'єктами, пасіонарна сила яких штовхала до Абсолютних вершин, торгівля "йде по горизонталі". Тобто, творча діяльність виходить за межі гро-шово-торгівельних відносин, але в заземленому, низхідному своєму моменті може мати і таку редукцію. В цьому плані цікаві спостереження зробив В. Зомбарт: "Торгаш та герой – вони утворюють дві великі тези, якби два полю-си, орієнтуючи людину на Землі. Торгаш… підходить до життя з питанням: що ти, життя можеш мені дати? Він хоче брати за рахунок по можливості найменшого дійства зі свого боку виконувати для себе по можливості більше, хоче укласти з життям угоду, яка принесе вигоду; це значить, що він бідний. Герой вступає в життя із питанням: життя, що я можу дати тобі? Він хоче дарувати, хоче себе розтратити, пожертвувати собою без якогось дару у відповідь: це значить, що він багатий. Торгаш говорить тільки про права, герой – тільки про борг, який лежить на ньому; і навіть виконавши всі свої обов'язки, він все ще "відчуває в собі схильність віддавати…" [9, с. 10].

Не можна погодитись з висновком О. Білоруса, що привид тотального глобалізму бродить по світу. Він замінив, на думку автора, собою привид комунізму і західного лібералізму як застарілих ідеологій [6, с. 55] в тому плані, що привид комунізму навмисно знищив десятки мільйонів людей, шлях його був встелений кров'ю та стражданнями людей, концентраційними таборами та голодоморами, а розвиток людства повинен уникати таких сценаріїв розвитку, в якому б привид чи то комунізму, чи то будь-якого модернізованого привиду "правив бал". А, отже, неможна погодитись і з висновком О. Білоруса, що "глобалізація – це спільна доля людства" [6,с. 13]. Було і таке. Тільки замість глобалізації, був комунізм. Ну, а далі, як у самого К. Маркса "незворотна залізна хода глобалізації". У К. Маркса було "із залізною необхідністю". Але це таке. Головне те, що розвиток в глобалізаційному контексті нібито не передбачає точок біфуркації з можливим започаткуванням принципово "нового життя", з великою невизначеністю, ризиками – власне природну форму розвитку. Глобалісти намагаються своє бачення розвитку людства у природофобській формі видати за

абсолютну істинну, в контексті як би своєї абсолютної правоти: "К чему бесплодно спорить с веком // Обычай деспот меж людей". (О Пушкін)

В цьому плані помилковим є висновок групи філософів: "Для людини, яка живе в невеликому місті або селі, власне, все одно, хто саме буде узурпувати право говорити від його імені, нав'язувати йому культурні норми і приймати за нього рішення, яке відноситься до його майбутнього. – президент або парламент, Москва, Київ, Вашингтон" [10, с. 79]. І як завжди, люди з такою ментальністю ще з комуністичних часів намагаються говорити від того чи іншого загалу. Ці думки – побажання явно україноφобського спрямування, які частково можуть пояснити ту руйнацію, яка відбувається на теренах України. Помилковим є і космополітичний висновок цих авторів стосовно того, що: "Смерть національно демократії не страшна, оскільки знаменує собою народження нової, більш конкурентної, більш повної форми демократичного суспільства" [10, с. 79]. Просто автори майже один до одного взяли кліше старих, збанкрутілих комуністичних ідеологів.

Цікавим і повчальним є життєвий принцип Т. Рузвельта: "Якщо б мені треба було б вибирати між політикою крові та заліза і політикою молочка і водиці… що ж, я був би прихильником політики крові та заліза. Вона краще не лише для нації, але і для всього світу" [11, с. 34-35]. Ця ментальність знищила не лише беззахисних тварин – бізонів, але й самодостатність корінного населення на території США. І коли президенти США говорять, що за нами Бог, то виникає питання: "А який у них бог і що це за бог, який дотримується такої ментальності?"

І під цим висловом Т. Рузвельта підписалися б й інші світові тирани. Лукаве месіанство – показник затухаючого, низхідного, ентропійного етапу розвитку, оскільки в даному випадку основний вектор направлений не вгору – не на самопізнання, не на формування потенціалу, не на реалізацію трансцендентних потреб, а вниз – нав'язувати своє іншим і мати кращі умови для реалізації конвенційних потреб – потреб в їжі, одязі, житті тощо.

Взагалі то, цей вислів Т. Рузвельта є плагіатом, оскільки він належить "залізному" німецькому канцлеру О. Бісмарку, коли він у відповідь своїм опонентам сказав, що єдність Німеччини досягається залізом та кров'ю. Для нього це був, можливо, вимушений крок, тоді як для Т. Рузвельта – це його власний стиль, власна ментальність.

В цьому аспекті вкрай корисною є і максима Г. Сковороди: "Достань собі серце цареве… Дух правди, він і є серце цареве". Дух правди та краси в сучасних умовах стає основою конкурентноспроможності любої національної економіки, оскільки краса формує багатоманітність, а також грає головну роль в створенні креативного середовища, що забезпечують цю конкурентоспроможність. До того, як вийти на лідируючі позиції в світі, народи та країни сформували в собі дух націоналізму та патріотизму – любов до своїх предків, сучасників та нащадків, а також до свого неповторного природного середовища.

Література:

1. Троцкий Л. Искусство революции и социалистическое искусство. // Правда – 1923 – №221 – 30 сентября – с.2.
2. Мизес, Людвиг Фон. Человеческая деятельность: Трактат по экономической теории, / пер. с 3-го испр. англ. изд. А.В.Караваева. – Челябинск: Соцуим, 2005. – 878 с.
3. Кейнс Дж. Беглый вигляд на Россию/ Кейнс Дж.// Социологические иследования, 1991 - №7 с. 137-145
4. Кейнс Дж. Россия. / Кейнс Дж. // Социологические иследования, 1991 - №7 с. 146-148 иследования, 1991 - №7 с. 137-145
5. Поршнёв Б. Ф. Контрсуггестия и история. (Элементарное социально-психологическое явление и его трансформации в развитии человечества) // История и психология. Под. ред. Б.Ф. Поршнёва и Л.И. Анциферовой. – М.: Наука, 1971. – С. 10-21
6. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія/ О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; Керівник авт. колективу і наук. ред. О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2001.-733с.
7. Васильев В.С., Раговський Е.А. Мировой финансовый рынок и фактор Гринспена. // США-Канада: экономика-политика-культура. – 2008. – №11. – с. 82-102.
8. Балацкий Е.. Глобальные институциональные ловушки: сущность и специфика. // Мировая экономика и международные отношения – 2006. - № 9. – С. 102-107.
9. Зомбардт В. Торгаши и герои. Раздумья патриота.// Собр. соч. в 3-х Т.: Т. II. СПБ., 205с.
10. Толстоухов Ю.В., Парапан И.Г., Мелков Ю.А. Демократия: власть, народ, нація / Толстоухов Ю.В.// Практична філософія, 2008. – №4(№30). – с. 69-80
11. Киссинжер Г. Дипломатия. Научно-издательный центр "Ладомир". Москва. Пер. с анг. В.В. Львова / Послесл. Г.А. Арбатова.- М. Ладомир., 1997.-с.848.